

Foto: Istock

Årsrapport 2018

Årsrapport 2018

Tema på forsiden:

Ny standard for arbeidsmiljø - ISO 45001

Ifølge ILO er det i dag over 2,78 millioner dødsfall i året som følge av arbeidsulykker eller arbeidsrelaterte sykdommer, i tillegg til 374 millioner ikke-dødelige skader og sykdommer. I 2018 ble verdens første internasjonale standard for arbeidsmiljø lansert. De norske ekspertene som har bidratt til standarden, representerer et bredt spekter av organisasjoner og alle partene i arbeidslivet har medvirket. NS-ISO 45001 Ledelsessystemer for arbeidsmiljø – Krav og veiledning om bruk, som standarden heter i Norge, gir et rammeverk for å øke sikkerheten og redusere yrkesrelaterte ulykker. Standarden ble lansert på engelsk og norsk i april.

INNHold:

Dette er Standard Norge	4
Organisasjon	5
Styre og representantskap	7
Nøkkeltall	8
Årsberetning 2018	9
Resultatregnskap	17
Balanse per 31. desember	18
Kontantstrømoppstilling	20
Noter til regnskapet	21
Revisors beretning	34

Universell utforming av bygninger gir økt tilgjengelighet for alle

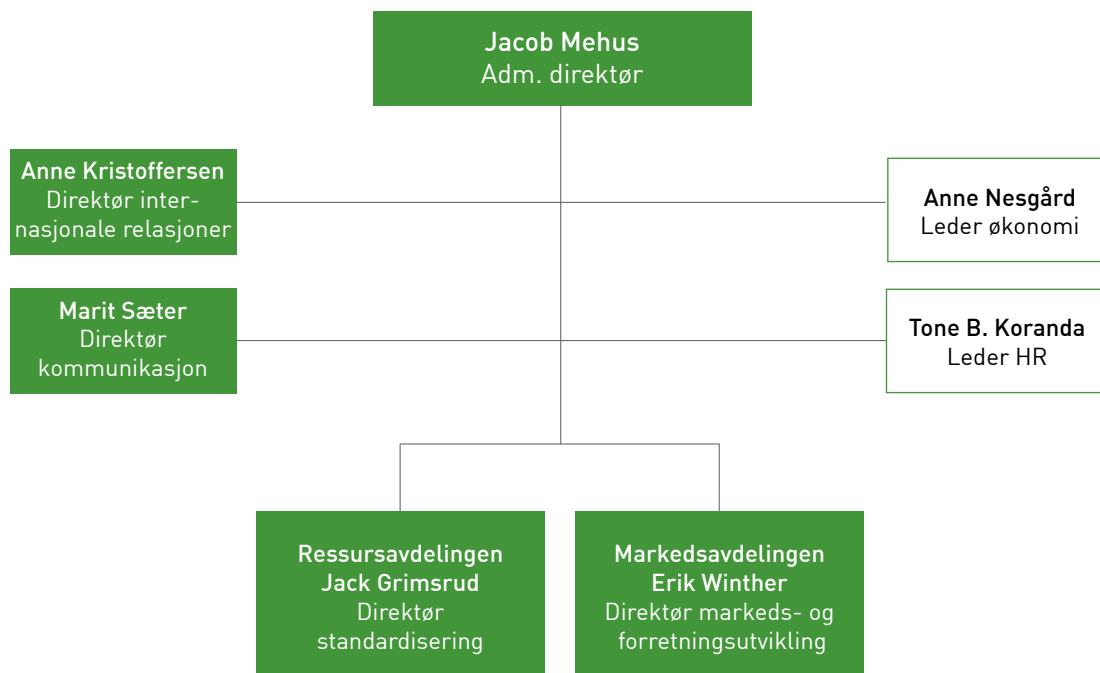
Befolkningsutviklingen i Norge tilsier en jevnt økende andel eldre i samfunnet og flere arbeidstakere kommer til å arbeide fram til de fyller 70 år, blant annet som følge av bedre helse. Større andel aktive eldre i befolkningen betyr også en dreining av behovene. Universell utforming av byggverk er et viktig verktøy som spesifiserer krav til bygninger, omgivelser, varer og tjenester i henhold til samfunnets behov og ønsker. Standardene for universell utforming av hhv. arbeids- og publikumsbygninger, og boliger, har kommet i nye utgaver. Etter noen års erfaring med de første utgaven har de blitt revidert basert på erfaringer med bruken, eksempelvis er det tatt inn punkter om vernede bygninger og betydningen av variert bruk av lys, farger og materialer.

DETTE ER STANDARD NORGE

- Standard Norge er en upartisk og uavhengig medlemsorganisasjon. Medlemskap i Standard Norge er åpent for bedrifter, organisasjoner, myndigheter og andre.
- Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet, og har enerett på å utgi Norsk Standard.
- Årlig fastsetter Standard Norge mellom 1 000 og 1 500 nye Norsk Standard. De aller fleste av disse er utarbeidet som felles europeiske standarder.
- Standard Norge eier 80 % av Standard Online AS, som er standardiseringens salgs- og markedsførings-selskap.
- Standard Norge eier 81,5 % av Standards Digital AS, som er standardiseringens IT-selskap.
- Standard Norge er medlem av og representerer Norge i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og i den europeiske standardiseringsorganisasjonen CEN.
- Standard Norge drives etter prinsippet om non-profit. Dette betyr at alle inntekter tilbakeføres til aktivt standardiseringsarbeid.
- Standard Norge startet virksomheten i 2003, men har røtter tilbake til 1923.

ORGANISASJON

Ved utgangen av 2018 hadde Standard Norge 68 medarbeidere. 67 av disse var fast ansatt, mens 1 var innleid på engasjement. Til sammen utgjorde arbeidsinnsatsen 63,7 årsverk* i 2018.

Organisasjonskart

* Antall årsverk er beregnet på grunnlag av hele året og inkluderer også de som har sluttet og begynt i løpet av 2018.

Revisjonsstandarden, ISO 19011, lansert på norsk

NS-EN ISO 19011 Veiledning for revisjon av ledelsessystemer, er et nyttig redskap for alle som er involvert i ulike typer revisjoner, internkontroll, verifikasjon og tilsyn. Standarden kom i ny versjon i 2018 og ble lansert i norsk oversettelse. Den er tilpasset de strukturelle og innholdsmessige forandringene som allerede er innførte i de nye utgavene av ledelsessstandardene.

Tilgang til reiselivsopplevelser

Et samfunn er først tilgjengelig når det fysiske miljøet er utformet slik at mennesker med nedsatt funksjonsevne kan delta på felles samfunnsarenaer, jfr. NOU 2005:8 om likeverd og tilgjengelighet. Den nye standarden NS 11036 kan bidra til at reiselivsopplevelser blir tilgjengelige for alle. Tanken er at løsningene skal være utformet på en slik måte at flest mulig kan ta del i opplevelsene uten hjelp.

Sektorstyrer og fagråd

Den faglige aktiviteten på fire områder koordineres gjennom henholdsvis Sektorstyre Bygg, anlegg og eiendom (BAE), Sektorstyre Petroleum, Sektorstyre IKT og Sektorstyre Helse og omsorg. Sektorstyrene har bred representasjon fra de respektive næringene. Dette bidrar til å sikre en god forankring på arbeidet. Ved utgangen av 2018 var Øivind Rooth, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), leder av Sektorstyre BAE, Per-Arne Røstasand, Equinor, leder av Sektorstyre Petroleum, Vigdis Sværen, NELFO, leder av Sektorstyre IKT og Johan Georg Røstad Torgersen, Helsedirektoratet, leder av Sektorstyre Helse og omsorg.

I tillegg til sektorstyrene har Standard Norge også et Fagråd for forbrukersaker. Fagrådet gir råd i forhold til prioriteringer og samordning av synspunkter innenfor sitt fagområde. Ved utgangen av 2018 var Ingebjørg Kiil fra Forbrukerrådet leder av fagrådet.

Arbeidsmiljø

Standard Norges arbeidsmiljøutvalg har som oppgave å ivareta de ansattes interesser vedrørende arbeidsmiljøet. Utvalget har i 2018 bestått av Jacob Mehus (adm. direktør), Ulla Gjerdrum (verneombud), Anne Gunn Rike (ansattes representant) og Tone Koranda (leder

HR). Arbeidsmiljøutvalget har hatt fire ordinære møter, ett ekstraordinært møte om revisjon av varslingsrutine og vernerunde. Temaer som har vært behandlet, er rapport fra bedriftshelsetjenesten, tiltak for å forhindre belastningsskader, oppdatert varslingsrutine og vernerunde.

Samarbeidsutvalg

Standard Norges formelle samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene foregår gjennom et samarbeidsutvalg sammensatt av de tillitsvalgte Lene Haraldseth (Negotia) og Vivian Meløysund (Tekna), i tillegg til Jacob Mehus (adm. direktør) og Tone Koranda (leder HR). Utvalget hadde i 2018 fire møter hvor det ble behandlet saker vedrørende særavtaler, risiko- og sårbarhetsvurdering, kundeundersøkelser, internundersøkelse, organisasjons- og bemanningssituasjon, kompetanse, budsjett, digitalisering og strategi.

Seniorpolitikk

Standard Norge har en seniorpolitikk hvor ansatte over 65 år kan søke om å få redusert stillingsprosenten til 80 %, lønn til 90 % og beholde pensjonsgrunnlag på 100 %. I tillegg har de mulighet til å jobbe hjemmefra én dag i uken. Ved utgangen av 2018 var to medarbeidere i Standard Norge med på denne ordningen.

STANDARD NORGES STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Ved utgangen av 2018 hadde styret følgende sammensetting:

Styreleder:

Øivind Christoffersen

Nestleder:

Knut Thorvaldsen, viseadministrerende direktør, Norsk olje og gass

Styremedlemmer:

Jon Sandnes, adm. direktør, Byggenæringens Landsforening

Sofie Nystrøm, avdelingsdirektør, Forsvaret

Asta Stenhagen, konserndirektør, Legal and Risk, EVRY

Guttorm Brattebø, seksjonsoverlege, Haukeland Universitetssykehus og professor, Universitetet i Bergen

Øyvind Røngvæer, utredningsleder, LO

Vivian Meløysund, prosjektleder, ansattes representant

Martine Lovise Drevvatne, prosjektleder, ansattes representant

Representantskapet:

Ingebjørg Harto, direktør, NHO (ordfører)

Randi Flesland, direktør, Forbrukerrådet (varaordfører)

Valgkomiteen:

Sven Christian Ulvatne, adm. direktør, Backe Entreprenør Holding AS (leder)

Aud Nistov, fagsjef, Norsk olje og gass

Håkon Haugli, adm. direktør, Abelia

FNs bærekraftsmål

Standarder er nyttige verktøy for å nå FNs bærekraftsmål. Derfor har vi laget en oversikt over standarder som kan hjelpe virksomheter til å bidra i verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

NØKKELTALL

Standarder	2018	2017	2016
Antall fastsatte Norsk Standard ¹	1 032	1 111	1 059
nasjonalt utarbeidet av disse	26	25	16
Antall oversettelser til norsk	21	25	31
Tilbaketrekkinger	786	860	831
Totalt antall gyldige Norsk Standard ¹	16 553	17 087	16 301
nasjonalt utarbeidet av disse	1 054	1 149	1 169
Totalt antall normative dokumenter	19 266	18 908	17 972

1 Omfatter de som er utviklet nasjonalt (NS), europeisk (NS-EN) og globalt (NS-EN ISO og NS-ISO)

Høring og avstemming	2018	2017	2016
Forslag sendt på høring (stadium 40)	1 461	1 545	1 908
Avstemminger til ISO og CEN (stadium 50)	1 956	1 850	1 526

8

Norsk engasjement	2018	2017	2016
Sekretariat i ISO (inkl. lederverv) ²	43	39	42
Sekretariat i CEN (inkl. lederverv) ²	34	29	27
Antall deltakere internasjonalt	ca. 990	ca. 930	ca. 880

2 Omfatter ledelse av tekniske komiteer og arbeidsgrupper

Nasjonal innsats	2018	2017	2016
Nasjonale komiteer	203	215	214
Antall deltakere	ca. 2 900	ca. 2 700	ca. 2 500

ÅRSBERETNING 2018

Standard Norge er en uavhengig medlemsorganisasjon som utarbeider og publiserer standarder til bruk på de fleste områder i samfunnet. Standard Norge er en totalleverandør for både nåværende og framtidige behov innenfor standardisering. Virksomheten skal bidra til økt verdiskaping og et tryggere, enklere og mer bærekraftig samfunns- og næringsliv. Standard Norge finansierer virksomheten gjennom royaltys fra salg av standarder, statstilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet og prosjektinntekter fra offentlige og private virksomheter.

Standardisering innebærer utarbeiding av krav og spesifikasjoner for varer, tjenester og prosesser. Bruk av standarder bidrar til mer effektiv og bærekraftig utnyttelse av samfunnets ressurser. Standarder reduserer handelshindringer og sikrer at varer og tjenester har tilstrekkelig kvalitet og egenskaper i samsvar med krav fra marked og myndigheter.

Utarbeidelse av standarder skjer både nasjonalt og i de internasjonale standardiseringsorganisasjonene CEN (europeisk) og ISO (globalt), der Standard Norge er det norske medlemmet.

Standarder utarbeides etter behov i samfunnet. Målgruppen er næringsliv, myndigheter, forbrukere, arbeidstakere, forskning/utdanning og ulike interesseorganisasjoner. Norge deltar aktivt i de delene av det internasjonale arbeidet som norske interessenter prioriterer og engasjerer seg i. Verdien av deltakernes innsats overstiger på årsbasis Standard Norges samlede inntekter. Standard Norges aktive engasjement i styrende organer i CEN og ISO sikrer norsk innflytelse på utviklingen av disse organisasjonene og at det utvikles standarder i overensstemmelse med våre nasjonale behov.

Standard Norge tilfredsstiller kravene som er gitt i forordningen om standardisering, Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 1025/2012. Dette sikrer åpenhet og tilgjengelighet rundt standardiseringsprosessene og at de gjennomføres i henhold til anerkjente prosedyrer som sikrer deltakelse og involvering fra alle interessenter.

Standard Norge eier 80 % av aksjene i datterselskapet Standard Online AS, som markedsfører og selger standarder og andre publikasjoner. I tillegg eier Standard

Verden vil ha norsk musikkromstandard

Norsk Standard for akustiske krav til musikkrom, NS 8178, har vekket interesse i utlandet og har blitt tatt i bruk i flere land. I 2018 startet arbeidet med en internasjonal standard for musikkrom basert på NS 8178, under norsk ledelse. Den norske standarden som ble utgitt i 2014, beskriver kriterier for lydforholdene i øvingslokaler og mindre konsertsaler eller flerbruksaler. Suksessen med den skyldes blant annet at vi klarte å forene kompetansen hos dyktige fagakustikere med brukererfaringer fra musikklivet, innspill fra kommunesektoren og andre aktører. Det gjør standarden nyttig for mange ulike aktører.

Norge 81,5 % av aksjene i Standards Digital AS som utvikler digitale tjenester for standardiseringen. Standard Norge og datterselskaper har kontorer på Lilleaker i Oslo.

Hovedpunkter 2018

Bruken av standarder og behovet for standardisering øker både innenfor tradisjonelle bruksområder og på nye områder som følge av både den teknologiske utviklingen og globalisering av verdenshandelen. Dette stiller krav til omstilling og kompetanseutvikling. Disse utfordringene er adressert i arbeidet med ny strategi for konsernet. Denne strategien skal gjelde fra 2019 og omfatter de tre organisasjonene Standard Norge, Standard Online og Standard Digital og som til sammen utgjør konsernet. Strategien er drevet av et sterkt ønske om å levere økt verdi til kundene. Konsernet skal være en totalleverandør for nåværende og fremtidige behov innen standardisering gjennom å levere flere og bedre varer og tjenester til mangfoldet i norsk samfunns- og næringsliv. Konsernet er i forkant av utviklingen på digitalisering og kompetanse, og de tre virksomhetene engasjerer og jobber sammen på smarte måter som sørger for å skape økt kunde verdi. Digitalisering fortsetter å spille en stor rolle for utvikling, salg og bruk av

standardene. Digitaliseringsstrategien, som ble ferdigstilt primo 2018 gir retningen for digitalisering av varer, tjenester og systemer i begge organisasjonene. Det er i tillegg utarbeidet et digitalt veikart for de ulike aktivitetene. Digitaliseringsstrategien inngår nå i den nye konsernstrategien.

Standard Norge har igangsatt flere viktige utviklingsprosjekter for å i større grad automatisere produksjon og håndtering av standarder, og samtidig kunne møte forventningene i markedet om å bruke standarder mer integrert i forretningsprosessene. Denne utviklingen er ressurskrevende. Fra 2018 ble derfor IT-avdelingen i Standard Norge skilt ut i et eget selskap; Standards Digital. Hensikten er å få til et samarbeid med andre standardiseringsorganisasjoner om framtidens IT-løsninger. Standard Norge deltar aktivt i grupper i CEN og ISO der det diskuteres felles digitale systemer og løsninger. Standard Norge er fornøyd med resultatene så langt. Den digitale satsingen er viktig, og den tilegnede kunnskapen og kompetansen brukes til å være i forkant av utviklingen.

En nordisk studie om nytteverdi av standarder ble ferdigstilt i 2018. Alle de nordiske landene deltok i studien som ble

HMS-evaluering av leverandører til petroleumsindustrien

NORSOK-veiledningen, S-WA-006 HMS-evaluering av leverandører til petroleumsindustrien, sikrer en standardisert prosess for kvalifisering av leverandører til olje- og gassnæringen på norsk sokkel. I veiledningen beskrives sentrale elementer som bør inngå i leverandørers styringssystem for helse-, miljø- og sikkerhetssaker (HMS). Alle aktører bruker samme elektroniske verktøy for HMS kvalifisering og har felles begrepsforståelse. Evaluering av HMS nivået er kontraktsuavhengig. Systemet er tatt i bruk for alle typer kontrakter og leveranser; til nye anlegg samt ved modifikasjon og oppgradering av eksisterende anlegg.

Standard Norge på Arendalsuka
 For første gang deltok Standard Norge med egne arrangement under Arendalsuka. Temaene var klimagassberegninger i bygg, framtidens byer og mangfoldsledelse. Arrangementene ble holdt i samarbeid med blant andre Statsbygg, ITS Norge, Tekna, Universitetet i Agder og Seema, og deltakelsen var meget god, også fra politisk hold. (bildet er fra mangfoldsledelse)

ledet av Standard Norge. Nordic Innovation støttet studien finansielt, og den ble gjennomført av Menon/Oxford Research. Studien er basert på tilsvarende studier i andre europeiske land. Den inneholder både en makroøkonomisk tilnærming og en sektortilnærming med åtte viktige sektorer. 1179 nordiske selskaper som har erfaring med bruk av standarder, deltok i studien.

Studien viser at standarder øker den økonomiske veksten og bidrar til markedsadgang. Studien viser at standarder er knyttet til 28 prosent av veksten i BNP i Norden mellom 1976 og 2014. Selskaper drar mest nytte av standarder ved at de får tilgang til utenlandske markeder og sikrer kvaliteten på sine produkter. Et stort flertall av respondentene, 87 prosent, sier at standardisering spiller en nøkkelrolle i deres framtidige forretningsplaner. Verdien av standarder kommer hovedsakelig fra økt produktivitet og effektivitet. Studien viser for eksempel at doubling av bruken av standarder i økonomien er assosiert med en økning på 10,5 prosent i arbeidsproduktiviteten. I gjennomsnitt er standardisering knyttet til en årlig økning i arbeidsproduktiviteten på 0,7 prosent hvert år. Resultatene av undersøkelsen brukes til å understreke viktigheten av standarder og standardisering i ulike sammenhenger.

Produksjonen av standarder har i 2018 vært på tilsvarende nivå som i 2017. Dette gjelder også utviklingen av nasjonale

standarder. I 2018 ble det fastsatt 1 032 nye Norsk Standard, mens 786 standarder ble trukket tilbake. Det ble utgitt fire reviderte NORSOK-standarder. I tillegg ble en tidligere publisert NORSOK-standard utgitt på engelsk. Det totale antallet Norsk Standard og andre normative dokumenter var 19 266 ved utgangen av 2018.

Salget av standarder har økt også i 2018. Økningen har særlig vært innenfor digitale abonnementer. Det har også vært en økning i inntektene fra kursvirksomhet, særlig innenfor juridiske standarder og beskrivelsestekster for bygg og anlegg.

Frokostmøtene, Standard Morgen, er et møtested for inspirasjon, dialog og erfaringsutveksling knyttet til standardisering. Standard Morgen har framhevet Standard Norges rolle som samfunnsbygger med sterk merkevare og godt omdømme, og satt søkelys på standardenes nytteverdi for økt verdiskaping. Det rekrutteres også nye komitémedlemmer på denne arenaen. Noen av temaene som er presentert er aldersvennlig samfunn, sirkulær økonomi, klimaendringer og laster på konstruksjoner, møbelstandardisering, tingenes internett og universell utforming i bygninger.

I forbindelse med innføringen av den nye personvernforordningen har Standard Norge og Standard Online utviklet en egen personvernerklæring rettet mot kunder som er publisert på nettsiden.

Det er også laget en egen personvern-erklæring for ansatte. Databehandler-avtaler med våre leverandører og samarbeidspartnere er innhentet og administreres av Standards Digital.

Styret har hatt seks styremøter i 2018. Styret har lagt vekt på god økonomistyring og at Standard Norge skal være en effektiv og profesjonell standardiseringsorganisasjon til det beste for medlemmer og interessenter. Styret har sammen med medlemmene, representanter fra styrende organer og de ansatte vært sterkt involvert i utviklingen av ny konsernstrategi.

Styret la fram den uavhengige utredningen om hensiktsmessigheten av en samlet standardiseringsorganisasjon i Norge, som ble gjennomført av BDO, overfor representantskapet i mai 2018. Representantskapet var enig i styrets konklusjoner om at sammenslåing av organisasjonene vil bidra til en rekke samfunnsnyttige gevinster, forenkle interessentenes forhold til standardiseringsarbeidet og bidra til sterkere internasjonal innflytelse i standardiseringsarbeidet. Representantskapet og styret delte oppfatningen til BDO om at det ikke er hensiktsmessig nå å gjennomføre en prosess med sammenslåing. Det ble derfor besluttet å arbeide videre med å øke

samarbeidet mellom organisasjonene. Styret har hatt en god dialog med NEK om videreutvikling av dette samarbeidet. Arbeidet fortsetter i 2019.

Styret har videre vært opptatt av samarbeidet med Nærings- og fiskeridepartementet. Støtten fra departementet er et viktig bidrag til å fremme standardiseringsarbeidet som skal bidra til økt konkurransekraft og verdiskapning i norsk næringsliv. Standarder tas i bruk på stadig flere viktige områder i samfunnet. I mange tilfeller kan også standarder erstatte forskrifter eller forskrifter viser til standarder. For at ikke standardisering skal representere et demokratisk underskudd er det derfor viktig at blant annet alle interessentene deltar i relevant standardiseringsarbeid. Styret er opptatt av å sikre deltakelsen fra partene i arbeidslivet gjennom eksempelvis reisestøtteordninger.

Standard Norge har et risikostyringssystem for oppfølging av de kritiske delene av virksomheten i henhold til kravene i NS-EN ISO 9001 (kvalitetsledelse) og NS-EN ISO 14001 (miljøledelse).

Fortsatt drift

Standard Norge har ikke økonomisk erverv som formål. Det anses likevel som

Norge har posisjonert seg innenfor betongstandardisering

Norge overtok i 2018 det prestisjetunge vervet som leder av den viktigste europeiske standardiseringskomiteen for betong CEN/TC 104 Concrete and related products som har overordnet ansvar for de fleste standardene for betongproduksjon, utførelse og prøving. Mer miljøvennlige betonger med redusert CO₂-avtrykk og prosjektering av bestandighet er viktige temaer komiteen vil jobbe med framover. Med dette ledervervet vil norsk betongbransje få enda større innflytelse internasjonalt, noe aktørene vil kunne dra nytte av markedsmessig.

Norsk Standard for «blågrønn faktor»

Blågrønn faktor er et verktøy for kvantifisering av vegetasjon og vannelementer i byggesaker. Dette bidrar til uterom tilrettelagt for vannhåndtering, vegetasjon og biodiversitet. Arbeidet med en Norsk Standard startet i 2018.

avgjørende at virksomheten har en sunn økonomi og en tilfredsstillende soliditet. Styret konstaterer at så er tilfelle.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Framtidig utvikling

Styret baserer virksomheten på Standard Norges nye konsernstrategi som gjelder for perioden 2019-2023. Dette er en vekststrategi som skal gi økt kunde-verdi og ambisjonene er å nå strategiske hovedmål innenfor fire ulike kategorier: «kunde, marked og interessenter», «interne prosesser», «ressurser» og «økonomi». Styret vil følge opp gjennomføringen av en rekke handlingsplaner for å nå ambisjonene i strategien. Det er viktig at økonomien er robust nok til å håndtere nødvendige investeringer for å gjennomføre framtidig utviklingsbehov. Egenkapitalen i Standard Norge må derfor være tilstrekkelig til å sikre framtidig drift. Nye digitale løsninger krever standarder for å sikre interoperabilitet, effektivitet og sikkerhet. Styret er opptatt av å sikre Norges digitale posisjon gjennom bruk av standarder. Dette vil kunne styrke norske virksomheters konkurransevne og sikre samfunnsinteressene.

98 % av standardene utarbeides i internasjonale standardiseringsorganisasjoner. Styret er derfor opptatt av Standard Norges rolle og ambisjonsnivå i internasjonal standardisering. I europeisk politikk

er bruk av standarder viktig både i den nye indre markedsstrategien og i arbeidet med digitalisering.

Utvikling og bruk av standarder som supplement til regelverk er viktig i årene framover. På enkelte områder er tendensen at myndigheter velger å lage egne standarder, for eksempel innenfor helse og omsorg hvor enkelte myndighetsaktører i stor grad ønsker å utvikle egne bransjestandarder nasjonalt og regionalt. En slik utvikling gjør det vanskeligere å eksportere norsk innovasjon og norske varer og tjenester innenfor dette området. Styret ser behovet for å få styrket legitimitet og posisjon for at sektoren selv skal ta initiativ til standardiseringsarbeid gjennom Standard Norge.

Styret er også opptatt av at Standard Norge kan tilby raskere prosesser for utvikling av standardleveranser for å imøtekomme behov markedet har. Dette gjelder særlig innenfor ny teknologiutvikling.

Samarbeidet mellom de nordiske landene, Nederland og Østerrike er fortsatt viktig og omfatter polycysaker, produkt-, tjeneste- og systemutvikling. I 2018 var det særlig arbeidet med konvertering av europeiske standarder til XML-format som hadde høy prioritet. Med en kostnads- og risikodeling mellom landene kan konverteringen gjennomføres raskere og med betydelig lavere kostnader og risiko. Ved å være tidlig ute med denne utviklingen får Standard

Norge en mulighet til å tilby tjenester rundt bruk av standarder før mange av de andre europeiske standardiseringsorganisasjonene, og det gir dermed en styrket posisjon i markedet.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i Standard Norge økte fra 139,0 mill. kroner i 2017 til 141,1 mill. kroner i 2018. Tilsvarende tall for konsernet var henholdsvis 202,2 mill. kroner og 218,9 mill. kroner, som tilsvarer en vekst på 8,3 %. Standard Norge oppnådde i 2018 et driftsresultat på 4,2 mill. kroner mot 6,0 mill. kroner i 2017, mens konsernet fikk et driftsresultat på 10,7 mill. kroner i 2018 mot 12,3 mill. kroner i 2017. Netto finansresultat er positivt med 0,5 mill. kroner for Standard Norge og 0,4 mill. kroner for konsernet. Årsresultatet for Standard Norge gikk ned fra 6,8 mill. kroner i 2017 til 4,6 mill. kroner i 2018. Konsernet fikk et årsresultat på 10,2 mill. kroner i 2018, mot 12,5 mill. kroner i 2017.

I løpet av 2018 er det gjennomført blanseførte investeringer i Standard Norge på 1,0 mill. kroner. I konsernet er det gjennomført balanseførte investeringer på 8,3 mill. kroner.

Samlet kontantstrøm fra driften i Standard

Norge var 1,3 mill. kroner og fra investeringer -1,0 mill. kroner. Likviditetsbeholdning per 31. desember 2018 er 39,9 mill. kroner. For konsernet var kontantstrøm fra driften 8,5 mill. kroner. Konsernet brukte 8,3 mill. kroner på investeringer i 2018. Likviditetsbeholdningen i konsernet var 53,0 mill. kroner per 31. desember 2018.

Verken Standard Norge eller konsernet har rentebærende gjeld ved utgangen av 2018. Likviditeten utgjør 57 % av totalkapitalen i Standard Norge per 31. desember 2018 og 50 % i konsernet.

Totalkapitalen i Standard Norge var ved utgangen av året 69,7 mill. kroner sammenlignet med 68,7 mill. kroner ved utgangen av 2017. I konsernet var totalkapitalen 105,3 mill. kroner 31. desember 2018 mot 97,0 mill. kroner per desember 2017. Organisasjonens egenkapital er 37,7 mill. kroner per 31. desember 2018 mot 33,0 mill. kroner foregående år. Egenkapitalandelen er 54,0 % mot 48,1 % i 2017. Egenkapitalen i konsernet er 63,1 mill. kroner og tilsvarer en egenkapitalandel på 59,9 % mot 54,5 % i 2017.

Finansiell risiko

Standard Norge har etablert styringssystemer som generelt reduserer risikoen

Smart CE-merking av byggevarer

Publikasjonen CWA 17316: 2018 Smart CE-marking for construction products gir en kobling mellom produktet og dets ytelseserklæring (Declaration of Performance, DoP) i et digitalt, maskin- og menneskesesbart format (XML). Det gir designere, entreprenører, sluttbrukere og offentlige myndigheter lett tilgang til, i kombinasjon med passende digitale verktøy, å vurdere DoP-informasjon på en brukervennlig og målrettet måte. I tillegg bidrar smart CE-merking til at designere og produsenter overholder dokumentasjonsplikten og reduserer den administrative belastningen. Standard Norge har hatt sekretariatet for utvikling av publikasjonen.

Miljøledelsekonferansen 2018

Dette er en årlig konferanse som arrangeres i samarbeid mellom Virke, Oslo kommune, LO, Miljøfyrtårn, Simpli og Standard Norge og er et faglige møtepunkt for miljøledelse og grønn vekst. Hovedtema i 2018 var «Grønn forretningsutvikling». Oslos miljø- og samferdselsbyråd Lan Marie Nguyen Berg, fornybaranalytiker Thina Saltvedt, Nordea, adm. dir. Vibeke Hammer Madsen, Virke, adm. dir. Jacob Mehus i Standard Norge og representanter fra Good Morning, Vestre og Varner var blant innlederne. Standard Norge og Oslo kommune, som er utpekt til europeisk miljøhovedstad 2019, holdt en egen sesjon om bærekraftig byutvikling og bruk av standarder.

virksomheten kan være eksponert for.

Statstilskuddet fra Nærings- og fiskeridepartementet utgjør ca. 22,7 % av driftsinntektene. Dette viser at aktivitetsnivået i betydelig grad er avhengig av tilskuddets størrelse i årene framover.

Standard Norges plassering av midler hos forvalter har en relativt lav risikoeksponering og ga negativ avkastning på 0,3 % i 2018. Utover dette har ikke Standard Norge eiendeler eller gjeld som medfører finansiell risiko.

Valutarisiko

Virksomheten har begrenset valutaeksponering. Dette gjelder kun betaling av medlemskapsavgifter til CEN og ISO.

Kredittrisiko

Risiko for tap på fordringer er vurdert som lav. Dette henger sammen med at en stor andel av inntektene kommer fra offentlige etater og at datterselskapet Standard Online AS i stor grad selger produktene til medlemsorganisasjoner og andre veletablerte kunder.

Likviditetsrisiko

Standard Norge dekker sitt behov for driftskapital med egne omløpsmidler.

Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet i Standard Norge var 7,4 % i 2018, hvorav fravær utover 16 dager utgjorde 5,9 %. Sykefraværet tidligere år har variert mellom 2,6 % og

5,5 %. Standard Norge har fulgt opp det høye sykefraværet i henhold til IA-avtalen. Eventuelle tiltak rettet mot arbeidsrelatert sykefravær følges opp kontinuerlig av både administrasjonen og styret.

Standard Norge har bedriftslegeordning, verneombud og et aktivt arbeidsmiljøutvalg. Det er godt samarbeid med de ansatte for å avdekke og realisere muligheter for bedre arbeidsmiljø. Årlig gjennomføres det vernerunde, arbeidsmiljøundersøkelse og ved behov også fysioterapeutundersøkelse. Oppfølging av disse bidrar til å redusere uheldige miljøbelastninger på den enkelte og gir dermed økt trivsel.

Likestilling

Standard Norge er opptatt av likestilling. Kvinner utgjør 44 % av styret (4 kvinner, 5 menn) og 33 % av ledergruppen (2 kvinner, 4 menn). Blant de fast ansatte i Standard Norge er 49 % kvinner (33 kvinner, 34 menn). For hele konsernet med 102 fast ansatte er andelen kvinner på 50 % (51 kvinner, 51 menn).

Diskriminering

Standardiseringsarbeidet foregår i stor grad på internasjonalt nivå, og ansatte må forholde seg til en rekke nasjonaliteter, språk og livssyn. Over år er det derfor utviklet gode holdninger blant ansatte, og diskriminering oppleves ikke som noe problem verken i forhold til kjønn, alder, seksuell orientering, etnisk bakgrunn, livssyn eller nedsatt funksjonsevne.

Standarder som verktøy for et inkluderende og aldersvennlig samfunn

En aldrende befolkning gir nye utfordringer, men også muligheter. Hvordan kan vi tilrettelegge arbeidsplasser og arenaer i samfunnet for bedre å inkludere alle, uansett alder eller behov? Etter initiativ fra vår britiske søsterorganisasjon British Standards Institution (BSI) ble det startet et stort internasjonalt standardiseringsarbeid for å se på standarder rettet mot den økende andelen eldre i befolkningen. Det er opprettet en norsk standardiseringskomité som skal gi innspill til det internasjonale arbeidet.

Forskning og utvikling

Standard Norge deltar som partner i forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt der dette er relevant. Representanter fra forskningsmiljøene deltar i standardiseringsarbeidet. Det pågår prosjekter for utvikling av effektive IT-løsninger både internt og for kunder.

Ytre miljø

Standard Norge driver kontorvirksomhet i leide lokaler og har ingen spesielle utslipp av miljømessig art. I det daglige arbeidet er Standard Norge opptatt av tiltak som har positiv innvirkning på miljø og klima. Krav av miljømessig art ble spesielt tatt hensyn til ved valg av nye lokaler.

Standard Norge er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet NS-EN ISO 14001. Forøvrig gir standardene som Standard Norge er med å utvikle og utgir, betydelige bidrag for å hjelpe næringslivet og samfunnet generelt til å oppnå bedre ressursutnyttelse og miljø.

Årsresultat og disponering

Standard Norges virksomhet ga i 2018 et resultat på 4 640 011 kroner. Konsernets årsresultat var på 10 238 689 kroner. Styret forslår følgende disponering av årsresultatet for Standard Norge:

Annen egenkapital	kr 4 640 011
<hr/>	<hr/>
Totalt disponert	kr 4 640 011

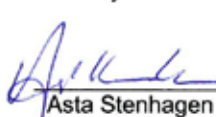
Oslo, 2. april 2019
I styret for Standard Norge

Øivind
Christoffersen
styreleder

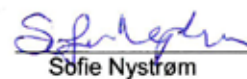

Knut Thorvaldsen
nestleder

Guttorm Brattebø

Øyvind Rongevær

Asta Stenhagen

Jon Sandnes

Sofie Nystrøm

Vivian Meløysund

Martine Drevvatne

Jacob Mehus
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

MOR				KONSERN	
2017	2018		Note	2018	2017
DRIFTSINNEKTER					
69 749 742	68 060 254	Salgsinntekter		147 382 165	134 481 548
31 200 000	32 000 000	Statstilskudd		32 000 000	31 200 000
38 046 989	41 035 579	Andre driftsinntekter		39 529 575	36 555 613
138 996 730	141 095 832	SUM DRIFTSINNEKTER	2	218 911 740	202 237 161
DRIFTSKOSTNADER					
13 243 309	18 036 799	Varekostnader		64 907 265	46 803 127
78 100 743	75 940 565	Lønnskostnader m.m.	6, 7	103 543 172	93 273 427
2 911 181	2 934 637	Ordinære avskrivinger	3	5 256 899	5 459 941
38 754 519	40 012 448	Andre driftskostnader	3, 6	34 478 760	44 386 808
133 009 751	136 924 448	SUM DRIFTSKOSTNADER		208 186 096	189 923 303
5 986 979	4 171 384	DRIFTSRESULTAT		10 725 644	12 313 858
359 166	482 084	Renteinntekter		783 514	642 852
547 538	69 701	Andre finansinntekter	10	84 565	547 538
2 419	1 500	Rentekostnader		363 323	239 391
43 769	81 657	Andre finanskostnader	10	86 441	43 769
860 516	468 628	FINANSRESULTAT		418 315	907 230
6 847 495	4 640 011	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		11 143 959	13 221 088
-	-	Skattekostnad	11	905 270	765 540
6 847 495	4 640 011	ÅRSRESULTAT		10 238 689	12 455 548
OVERFØRINGER					
6 847 495	4 640 011	Overført til/(fra) annen egenkapital		9 065 723	11 333 934
-	-	Overført til/(fra) minoritetsinteresse		1 172 966	1 121 615
6 847 495	4 640 011	SUM OVERFØRINGER		10 238 689	12 455 548

BALANSE PER 31. DESEMBER

MOR		KONSERN			
2017	2018	EIENDELER	Note	2018	2017
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
4 889 807	2 444 903	Programvare	3	22 548 863	20 627 815
-	-	Utsatt skattefordel	11	1 020 419	866 767
4 889 807	2 444 903	Sum immaterielle eiendeler		23 569 282	21 494 582
Driftsmidler					
1 016 163	1 569 490	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	2 239 618	1 124 553
1 016 163	1 569 490	Sum driftsmidler		2 239 618	1 124 553
Finansielle anleggsmidler					
2 652 000	2 644 500	Aksjer i datterselskap	4	-	-
2 652 000	2 644 500	Sum finansielle anleggsmidler		-	-
8 557 970	6 658 893	SUM anleggsmidler		25 808 900	22 619 135
Omløpsmidler					
-	-	Varelager	13	205 087	281 302
Fordringer					
9 059 510	11 316 498	Kundefordringer	9	10 588 160	6 392 814
771 065	1 217 923	Andre kortsiktige fordringer	7,11,14	5 136 981	4 262 268
9 830 575	12 534 421	Sum fordringer		15 725 141	10 655 082
Finansielle omløpsmidler					
10 607 398	10 578 147	Korsiktige finansplasseringer	10	10 578 147	10 607 398
10 607 398	10 578 147	Sum finansielle omløpsmidler		10 578 147	10 607 398
39 693 038	39 947 791	Bankinnskudd, kontanter	5	53 039 898	52 847 436
60 131 010	63 060 359	SUM omløpsmidler		79 548 273	74 391 218
68 688 980	69 719 251	SUM EIENDELER		105 357 173	97 010 353

MOR		KONSERN			
2017	2018	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2018	2017
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
33 029 014	37 669 025	Annen egenkapital	8	57 465 497	48 399 772
-	-	Minoritetsinteresser	8	5 671 158	4 490 694
33 029 014	37 669 025	SUM egenkapital		63 136 655	52 890 466
Gjeld					
Avsetning forpliktelser					
9 333 822	9 879 023	Pensjonsforpliktelser	7	9 879 023	9 333 822
9 333 822	9 879 023	Sum avsetning forpliktelser		9 879 023	9 333 822
Kortsiktig gjeld					
7 607 991	4 249 221	Leverandørgjeld		7 146 220	9 076 713
-	-	Betalbar skatt	11	-	-
5 764 216	5 704 233	Skyldige off. avgifter	5	7 970 688	7 186 502
12 953 937	12 217 751	Annen kortsiktig gjeld	12	17 224 588	18 522 850
26 326 144	22 171 205	Sum kortsiktig gjeld		32 341 496	34 786 065
35 659 966	32 050 228	SUM gjeld		42 220 519	44 119 887
68 688 980	69 719 251	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		105 357 173	97 010 353

Oslo, 2. april 2019
I styret for Standard Norge

Øivind Christoffersen
Styreleder

Knut Thorvaldsen
Nestleder

Guttorm Brattebø
Styremedlem

Øyvind Rongvevar
Styremedlem

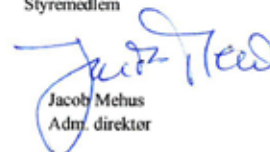

Asta Stenhagen
Styremedlem

Jon Sandnes
Styremedlem

Sofie Nystrom
Styremedlem

Vivian Meloy Sund
Styremedlem

Martine Lovise Drevvatne
Styremedlem

Jacob Mehus
Adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MOR			KONSERN	
2017	2018		2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
6 847 495	4 640 011	Resultat før skattekostnad	11 143 959	13 221 088
-	-	Periodens betalte skatt	-943 263	-2 155 516
2 911 181	2 934 637	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	5 256 899	5 459 941
-	-	Endring varelager	76 215	137 586
1 281 863	-2 256 989	Endring i kundefordringer	-4 195 346	1 892 556
-509 330	29 251	Endring markedsbasert verdipapirportefølje	29 251	-509 330
3 208 617	-3 358 770	Endring leverandørgjeld	-1 930 493	2 779 296
-968 706	-1 243 027	Endring i andre tidsavgrensingsposter	-1 504 449	-568 188
105 431	545 201	Forskjellen mellom kostnadsført og betalt pensjon	545 201	105 431
12 876 550	1 290 313	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	8 477 974	20 362 864
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-409 803	-1 043 060	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	-8 293 012	-9 622 697
-252 000	-	Utbetalinger ved kjøp av verdipapir	-	-
-661 803	-1 043 060	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-8 293 012	-9 622 697
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	7 500	Innbetaling fra minoritet i konsern	7 500	48 000
-	7 500	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	7 500	48 000
12 214 747	254 753	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	192 462	10 788 167
27 478 291	39 693 038	Kontanter og kontantekvivalenter 1. jan.	52 847 436	42 059 269
39 693 038	39 947 791	Kontanter og kontantekvivalenter 31. des.	53 039 898	52 847 436

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norske regnskapsstandarder. Organisasjonens regnskapsår følger kalenderåret og balansen er per 31. desember. Alle beløp er i norske kroner.

Konsern

Konsernregnskapet inkluderer Standard Norge og selskaper som Standard Norge har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes

virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede økonomiske levetid.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Ta grep om energien

Systematisk energiledelse kan spare penger, samtidig som det reduserer klimagassutslippene. Standarden for energiledelse, NS-EN ISO 50001, er et viktig verktøy for mange virksomheter som jobber målrettet og systematisk med energieffektivisering. Den nye utgaven av standarden, som ble utgitt i 2018, har samme oppbygging (High Level Structure, HLS) som de andre ledelsessystemstandardene.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta klassifiseres som driftsinntekter og vareforbruk.

Driftsinntekter

Vederlag for salg av standarder og kurs inntektsføres i den periode leveransen finner sted. Standard Norges royalty fra datterselskap inntektsføres i samme periode som datterselskapet rapporterer salget. Statsstøtte inntektsføres i det kalenderår bevilgningen gjelder. Eksterne tilskudd til utvikling av standarder inntektsføres når utviklingsarbeidet finner sted. Mottatt tilskudd som ikke er opptjent inngår blant annen kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende og inngår blant andre driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved

vår anskaffelse av driftsmidlet. Innredning i leide lokaler balanseføres og avskrives over leiekontraktens løpetid.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til enheten (finansiell leasing), balanseføres under bygninger, maskiner, inventar o.l. og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av minimumsleien. Driftsmidlet avskrives over antatt økonomisk levetid, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres løpende.

Aksjer og andeler i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når morselskapet tilfører datterselskapet økt egenkapital ved kapitalutvidelse. Kostprisen reduseres når mottatt utbytte fra datterselskapet overstiger vår andel av opptjent egenkapital i selskapet etter kjøpet.

Aksjer i andre selskaper (omløpsaksjer)

Aksjer og andre finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er børskurs eller tilsvarende observerbar markedsverdi. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Internasjonalt møte om IT-sikkerhet i Norge

Internasjonale standarder er viktige verktøy for å ivareta sikkerhet og personvern i vår stadig mer digitale hverdag. Standarder bidrar også til at viktig infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner er sikre og virker som de skal. Standard Norge var i 2018 vertskap for ISO-komiteen som blant annet står bak IT-sikkerhetsstandarden, ISO 27001, som er en av de mest brukte internasjonale standardene. Over 300 eksperter fra 54 land var samlet på NTNU, Gjøvik i begynnelsen av oktober. Siste dag under møtet var et åpent seminar om IT- og cybersikkerhet. Statssekretær Thor Kleppen Sættem i Justisdepartementet og sikkerhetstopper fra Telenor, Equinor og Nasjonal sikkerhetsmyndighet var blant foredragsholderne.

Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert salgsverdi etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget (netto salgsverdi). For tilvirkede varer medtas en forholdsmessig andel av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader (basert på normal kapasitet).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke påregnelig tapsrisiko.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Skatter

Standard Norge er en allmennyttig medlemsorganisasjon og er ikke skattepliktig. Datterselskapene er imidlertid skattepliktige. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel for datterselskapene. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, og på grunnlag av eventuelt ligningsmessig underskudd ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og

skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, utlignes. Utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og på underskudd til fremføring, balanseføres i den grad skattefordelen antas å kunne utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige overskudd. Utsatt skatt og utsatt skattefordel som kan balanseføres, er oppført netto i balansen.

Pensjoner

Selskapet har en kollektiv innskuddsbasert pensjonsordning. Hertil er det gitt ytelsesbaserte pensjonsløfter til et fåtall ansatte som er finansiert over drift. Note 7 spesifiserer ordningene.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ved ytelsesplaner har selskapet det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de avtalte ytelsene, som beregnes ut fra forventet sluttlønn. Nåverdien av de definerte ytelsene på balansetidspunktet fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidlene balanseføres som en forpliktelse ved ytelsesplanen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av

Verdiskaping gjennom mangfoldsledelse

At dine ansatte har forskjellig etnisitet, religion, kjønn, seksuell legning eller funksjonsevne, er ikke et problem som må løses, men en mulighet til bedre kundeforståelse, tilgang til nye markeder, økt effektivitet og lønnsomhet. Men for å hente ut fordelene kreves gode systemer og en hensiktsmessig ledelse. Norsk Standard for mangfoldsledelse, NS 11201, er et nyttig verktøy for alle virksomheter, store og små, på alle områder. Regjeringen peker på standarden i sin integreringsstrategi. De vil bidra til at standarden, som de kaller «et viktig nybrottsarbeid i internasjonal sammenheng», gjøres kjent og tas i bruk.

Transformasjon av krav i olje- og gassindustrien

Etter mange år med økning i antall selskapsspesifikke krav på dokumentasjon for drift og vedlikehold av olje- og gassplattformer, ble prosjektet READI (REquirement Asset Digital lifecycle Information) startet i 2018 for å etablere ett felles rammeverk for administrasjon av dokumentasjonskrav. Målet er å oversette kravene i standardene og ulike selskapskrav til felles digitale dokumentasjonskrav og automatisere dokumentasjonsforvaltningen ved innkjøp av utstyr. Dette vil forbedre sikkerheten, kutte kostnader og øke effektiviteten i forretningskritiske prosesser. Sentralt i prosjektet er standardene i NORSOK Z-TI-serien.

en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Økonomiske forutsetninger benyttet for å beregne pensjonskostnad og pensjonsmidler bygger på veiledninger utgitt av Norsk RegnskapsStiftelse.

Arbeidsgiveravgift er beregnet og avsatt på grunnlag av netto faktisk forpliktelse. Estimendringer resultatføres i sin helhet den periode estimatendringen oppstår.

Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 2 Driftsinntekter

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Salg av standarder	-	-	131 199 208	118 292 036
Salg av kurs	-	-	10 775 000	10 479 883
Royalty fra salg av standarder	58 097 002	53 372 442	-	-
Medlemskontingent	1 630 125	1 725 000	1 630 125	1 725 000
Salg av tjenester	8 333 127	14 652 300	3 777 832	3 984 630
Sum salgsinntekt	68 060 254	69 749 742	147 382 165	134 481 549
Statstilskudd	32 000 000	31 200 000	32 000 000	31 200 000
Eksterne prosjekttilskudd	38 876 334	36 495 613	38 976 333	36 495 613
Annen driftsinntekt	2 059 245	1 551 376	553 242	60 000
Sum andre driftinntekter	41 035 579	38 046 989	39 529 575	36 555 613
Sum driftsinntekter	141 095 832	138 996 730	218 911 740	202 237 161

Samtlige driftsinntekter skriver seg fra samme forretningsområde (standardisering) og gjelder ytelser levert til det norske markedet.

Note 3 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Mor	Program- vare	Inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2018	19 545 274	2 854 545	22 399 819
Tilgang i perioden	-	1 043 060	1 043 060
Avgang i perioden	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2018	19 545 274	3 897 605	23 442 879
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2018	17 100 371	2 328 115	19 428 486
Bokført verdi 31.12.2018	2 444 903	1 569 490	4 014 393

Periodens avskrivninger	2 444 904	489 733	2 934 637
Avskrivningssats	33 %	33 %	
Levetid i år	5 år	3-5 år	

<i>Operasjonell leasing:</i>	2018	2017
Leiekostnader kontormaskiner	112 949	105 444
Leiekostnader transportmidler	85 108	92 477
Leiekostnader datasystemer og utstyr	-	31 712

Norsk Standard for vibrasjoner revideres med sprengstoff

Hvor store vibrasjoner tåler en bygning? For å skaffe grunnlagsdata til standarden som gir veiledende grenseverdier for bygge- og anleggsvirksomhet, samarbeidet Multiconsult, NGI, Solør videregående skole og Standard Norge om et fullskala sprengningsforsøk. Det ble satt opp to små hus, ett i leca og ett i plasstøpt betong, for å finne ut hva som skjer med en bygning som utsettes for kraftige vibrasjoner.

Konsern	Programvare	Inventar og maskiner	Innredning leide lokaler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2018	59 678 328	4 750 827	-	64 429 155
Tilgang i perioden	6 632 679	1 462 232	198 100	8 293 011
Avgang i perioden	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2018	66 311 007	6 213 059	198 100	72 722 166
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2018	43 762 146	4 163 287	8 254	47 933 687
Bokført verdi 31.12.2018	22 548 863	2 049 772	189 846	24 788 481

Periodens avskrivninger	4 711 632	537 013	8 254	5 256 899
Avskrivningssats	20-33 %	33 %	50 %	
Levetid i år	3-5 år	3 år	2 år	

<i>Operasjonell leasing:</i>	2018	2017
Leiekostnader kontormaskiner	182 166	175 706
Leiekostnader transportmidler	85 108	92 477
Leiekostnader datasystemer og utstyr	0	37 747

Note 4 Aksjer datterselskap

Mor	Antall aksjer	Eierandel	Aksjekapital	Pålydende	Bokført verdi
Standard Online AS	2 400	80 %	3 000 000	1 000	2 400 000
Standards Digital AS	244 500	81,5 %	300 000	1	244 500
Sum					2 644 500

Aksjene i datterselskapene er bokført til kostpris.

Note 5 Bankinnskudd

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Herav bundne midler på skattetrekkkonto	3 132 670	3 353 550	4 230 875	4 111 168
Som dekker skyldig skattetrekk	3 083 316	3 282 234	4 157 399	4 018 249

Note 6 Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser til adm. direktør, styret og revisor

Lønnskostnader	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lønninger/honorar	58 264 537	58 968 091	79 904 222	70 907 962
Refusjon fra Skattefunn	-	-	-372 891	-1 078 353
Arbeidsgiveravgift	9 063 061	9 498 212	12 391 429	12 042 056
Pensjonskostnader	6 580 566	5 673 361	8 807 507	7 107 117
Honorar innleid personale	2 767 745	2 475 320	2 767 745	2 475 320
Andre ytelser	-735 345	1 485 759	45 160	1 819 324
Sum lønnskostnader	75 940 565	78 100 743	103 543 172	93 273 426
Antall årsverk	63,7	68,3	94,9	90,8

Godtgjørelse til administrerende direktør	Mor	
	2018	2017
Lønn	1 477 619	1 429 601
Pensjon	329 759	325 431
Annen godtgjørelse	211 082	214 683
Sum ytelse til administrerende direktør	2 018 460	1 969 715

Godtgjørelse til styret	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Godtgjørelse til styret i Standard Norge	389 200	441 700	389 200	441 700
Herav fast honorar styreleder	126 300	123 500	126 300	123 500

Eventuell konsulentbistand fra styreleder inngår i fast honorar til styreleder.

Honorar til revisor	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lovpålagt revisjon	144 143	189 530	280 573	269 261
Attestasjonsoppgaver	78 788	73 213	78 788	73 213
Regnskapsmessig bistand	84 888	94 474	94 338	133 458
Annen bistand	216 870	-	216 870	-
Skattemessig bistand	-	-	-	-
Sum	524 689	357 217	670 569	475 932

Note 7 Pensjoner

Mor

Foreningen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foreningens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i loven.

Innskuddspensjon

Alle ansatte er medlemmer av en kollektiv innskuddsordningen med årlig innskudd på 7 % av lønn opp til 7,1 G og 20 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G.

	2018	2017
Kostnad innskuddspensjon ekskl. arbeidgiveravgift	5 868 636	5 534 974
Antall medlemmer	63	67

Standard Norge hadde frem 31.12.2015 en lukket ytelsesordning for ansatte som begynte arbeidsforholdet før 30. juni 2006. Ved full opptjening ga ordningen en livsvarig årlig pensjonsytelse tilsvarende 66 % av lønnsnivået ved ordinær pensjonsalder. Ansatte som var medlemmer av den avviklede ytelsesordningen får en kompensasjon for tapt pensjon og som spares og forvaltes gjennom et forsikringsselskap. Sistnevnte kostnad kommer i tillegg til kostnaden ved innskuddsordningen.

Avtalefestet pensjon

Standard Norge er medlem av en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Ordningen anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig informasjon som gjør selskapet i stand til å regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Organisasjonens AFP-forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

	2018	2017
Kostnad avtalefestet pensjon ekskl. arbeidgiveravgift	680 391	741 122

Ny versjon av standarden for risikostyring

Risikoer som påvirker organisasjoner, kan få store konsekvenser for om-dømme og økonomiske resultater. NS-ISO 31000 Risikostyring kom i ny utgave i 2018 både på norsk og engelsk. Standarden skal hjelpe en organi-sasjon til bedre å forstå og håndtere de usikkerhetene den står overfor. Nytt i denne utgaven er blant annet større vekt på både involvering av toppledelsen og integrering av risikostyring i organisasjonen.

Ny standard for planteskolevarer

Når det skal plantes nytt, er det viktig med forutsigbarhet og egnet kvalitet. Standarden NS 4400 Planteskolevarer beskriver kvalitet, sortering, bunting og merking av busker, stauder og trær til grøntanlegg. Den bidrar til økt forutsigbarhet og redusert konfliktnivå, og hjelper bransjen å drive seriøst og effektivt. Innholdet i NS 4400 var tidligere fordelt på 14 standarder som ble slått sammen til én standard ved revisjon i 2018.

Driftspensjon

I tillegg til disse ordningene har Standard Norge gitt særskilte pensjonsløfter til et fåtall ansatte og som utbetales eller vil bli utbetalt over driften (usikrede ordninger). Kostnaden og forpliktelsen ved de usikrede ordningene er beregnet av en aktuar og er innregnet i regnskapet som spesifisert nedenfor.

	Usikret ytelsespensjon	
	2018	2017
Årets pensjonsopptjening inkl arb.giveravgift	511 043	535 783
Rentekostnad	222 562	238 455
Resultatført andel aktuarielt tap (gevinst)	-67 542	-554 707
Netto pensjonskostnad inkl. arb.giveravgift	666 063	219 531

	Usikret ytelsespensjon	
	2018	2017
Pensjonsforpliktelse	9 879 024	9 333 822
Pensjonsmidler	-	-
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	9 879 024	9 333 822
Ikke resultatført estimatavvik	-	-
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	9 879 024	9 333 822

Antall yrkesaktive medlemmer av ordningen	2	2
Antall pensjonister	1	1

Økonomiske forutsetninger for driftspensjon	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %	2,25 %
Forventet pensjonsøkning	0,80 %	0,50 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,25 %

Konsern

Datterselskapene Standard Online AS og Standards Digital AS har kollektive pensjonsordning tilsvarende beskrivelsen for morselskapet ovenfor. Også Standard Online AS avviklet den kollektive ytelsesordningen per 31.12.2015 og overførte medlemmene til en forbedret innskuddsordning. De samlede pensjonskostnader og -forpliktelser for konsernet fremgår av nedenstående tabeller:

Innskuddspensjon	2018	2017
Kostnad innskuddspensjon ekskl. arbeidgiveravgift	7 809 803	6 702 616
Antall medlemmer	94	90

Avtalefestet pensjon	2018	2017
Kostnad avtalefestet pensjon ekskl. arbeidgiveravgift	960 515	1 002 839

Driftspensjon

Konsernets usikrede ytelsespensjoner består av ordningene i Standard Norge og konsernets kostnader og forpliktelser er tilsvarende som for mor.

	Usikret ytelsespensjon	
	2018	2017
Årets pensjonsopptjening inkl. arb.giveravgift	511 043	535 783
Rentekostnad	222 562	238 455
Resultatført andel actuarielt tap (gevinst)	-67 542	-554 707
Netto pensjonskostnad inkl. arb.giveravgift	666 063	219 531

Norsk kvalitetsstandard for sjøfryst filet

Sjøfrossen filet er et høykvalitetsprodukt som blir filetert og innfrys til -20 °C bare noen timer etter at fisken kommer sprell levende ombord. Fangstprosessen, produksjon og frysing påvirker kvalitet og produktegenskaper. Den nye norske standarden for sjøfryst filet av hvitfisk, NS 9444, skal ved hjelp av seks kontrollpunkter sikre topp kvalitet gjennom hele verdikjeden. Standarden ble lansert under fiskerimessen Seafood Expo Global i Brussel i april 2018.

	Usikret ytelsespensjon	
	2018	2017
Pensjonsforpliktelse	9 879 024	9 333 822
Pensjonsmidler	-	-
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	9 879 024	9 333 822
Ikke resultatført estimatavvik	-	-
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	9 879 024	9 333 822
Antall yrkesaktive medlemmer av ordningen	2	2
Antall pensjonister	1	1
Økonomiske forutsetninger for ytelsesordningen	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,75 %	2,25 %
Forventet pensjonsøkning	0,80 %	0,50 %
Forventet G-regulering	2,50 %	2,25 %

Note 8 Egenkapital

	Mor	Konsern		
	Annen egenkapital	Annen egenkapital	Minoritet	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	33 029 014	48 399 772	4 490 694	52 890 466
Endring minoritet Standards Digital AS	-	-	7 500	7 500
Resultat 2018	4 640 011	9 065 723	1 172 966	10 238 689
Egenkapital 31.12.2018	37 669 025	57 465 497	5 671 158	63 136 655

Note 9 Kundefordringer

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2017	2017
Kundefordringer, datterselskap	6 434 911	5 077 443	-	-
Kundefordringer, eksterne	5 281 587	4 232 067	11 218 160	6 872 814
Avsetning for påregnelig tap	-400 000	-250 000	-630 000	-480 000
Bokført verdi	11 316 498	9 059 510	10 588 160	6 392 814

Note 10 Kortsiktige finansplasseringer

Mor og konsern

Organisasjonen plasserte 17.11.2005 kr. 17 000 000 til forvaltning hos Carnegie Kapitalforvaltning. I 2013 og 2014 ble til sammen kr 15 000 000 innløst og overført bank for å finansiere investeringer i ny teknologi. Aktivaallokeringen av midlene som forvaltes av Carnegi er spesifisert i tabellen under. Investeringen er innregnet til markedsverdi i regnskapet.

	2018	2017
Pengemarked	1 905 843	1 887 209
Obligasjoner	6 928 790	6 863 603
Aksjer	1 743 514	1 856 586
Bokført verdi kortsiktige finansplasseringer	10 578 147	10 607 397
Avkastning som inngår i Andre finansinntekter/(Andre finanskostnader)	-29 251	509 330

Note 11 Skatt

Mor

Standard Norge er en ideell forening som ikke har erverv som formål og svarer ikke inntektsskatt.

Konsern

Årets skattekostnad består av:	2018	2017
Betalbar skatt	1 058 922	943 263
Endring utsatt skatt	-153 652	-177 723
Årets skattekostnad	905 270	765 540

Betalbar skatt fremkommer slik:	2018	2017
Resultat før skattekostnad	11 143 959	13 221 219
Resultat av skattefri virksomhet trekkes fra	-4 640 011	-6 847 494
Endring midlertidig forskjeller	869 849	897 403
Permanente forskjeller	-2 769 657	-3 340 864
Årets skattepliktig inntekt	4 604 140	3 930 264
Anvendelse av fremførbart underskudd	-131	-
Grunnlag betalbar skatt	4 604 009	3 930 264
Skattesats	23 %	24 %
Betalbar skatt	1 058 922	943 263

Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen	2018	2017
Betalbar skatt i skattekostnaden	1 058 922	943 263
Skattefunn til gode	3 198 248	3 358 188
Netto skattefunn til gode	2 139 326	2 414 925

Netto skattefunn til gode inngår i andre kortsiktige fordringer i balansen.

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2018	2017	Endring
Driftsmidler	-4 442 603	-3 552 320	890 283
Fordringer	-195 665	-216 098	-20 433
Sum midlertidige forskjeller	-4 638 268	-3 768 418	869 850
Underskudd til fremføring	0	-131	-131
Sum netto midlertidige forskjeller	-4 638 268	-3 768 549	869 719
Sats for beregning av utsatt skatt/skattefordel	22 %	23 %	
Utsatt skatteforpliktelse/(utsatt skattefordel)	-1 020 419	-866 767	153 652

Effektiv skattekostnad	2018	2017
Resultat før skattekostnad	11 143 959	13 221 219
Skattesats	23 %	24 %
Nominell skattekostnad	2 563 111	3 173 093
Trekke ut virkningen av skattefri virksomhet	-1 067 203	-1 643 399
Skattevirkning av permanente forskjeller	-637 021	-801 838
Effekt av endret skattesats	46 383	37 684
Effektiv skattekostnad	905 270	765 540
Effektiv skattesats	8 %	6 %

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Avsetning skyldige feriepenger	6 060 746	6 105 059	8 382 661	7 719 082
Ikke opptjent prosjektstøtte	5 110 314	6 247 290	5 110 314	6 247 290
Annen kortsiktig gjeld	1 046 691	601 588	3 731 613	4 556 478
Sum annen kortsiktig gjeld	12 217 751	12 953 937	17 224 588	18 522 850

Note 13 Varelager

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Ferdigvarer	0	0	205 087	281 302
Sum varelager	0	0	205 087	281 302

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	Mor		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Mva til gode	0	0	1 219 093	961 982
Skattefunn til gode	0	0	2 139 327	2 414 925
Andre kostnadsperiodiseringer	1 217 923	771 065	1 778 560	885 360
Sum andre kortsiktige fordringer	1 217 923	771 065	5 136 980	4 262 268

REVISORS BERETNING

RSM Norge AS

Til generalforsamlingen i Standard Norge

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Standard Norges årsregnskap som viser et overskudd i foreningsregnskapet på kr 4 640 011 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 10 238 689. Årsregnskapet består av:

- foreningsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende foreningsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Standard Norge per 31. desember 2018 og av foreningens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Standard Norge per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/ is a member of Den norske Revisorforening.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til foreningens og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

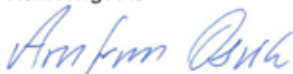
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 2. april 2019
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Arntfinn Øsvik'.

Arntfinn Øsvik
Statsautorisert revisor

STANDARD NORGE
Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00
info@standard.no
www.standard.no

Vi realiserer visjoner